

Treball d'Investigació, Anàlisi i Creativitat

El Treball d'Investigació, Anàlisi i Creativitat (TIAC) és una matèria optativa de primer de batxillerat.

La utilitat d'aquesta matèria per als alumnes de batxillerat té un doble vessant: per una banda, els ajuda a destriar els temes que més els interessin i a ampliar coneixements i, per una altra, els dota dels instruments necessaris per desenvolupar un projecte basat en la recerca, l'experimentació, l'anàlisi i/o la creativitat. A més, com a matèria de batxillerat, prepara els alumnes que vulguin cursar estudis superiors a enfrontar-se als treballs o projectes que s'han d'elaborar al final dels estudis esmentats.

El TIAC es basa en un procés pausat i progressiu, però alhora prou obert com per encabir-hi objectes d'interès i camps d'estudi diversos. L'alumne ha de triar entre realitzar un treball d'investigació (experimental, documental, estadístic, etc.), una anàlisi detallada d'una obra (literària, musical, audiovisual, etc.) o un projecte de creació artístic o tècnic. Cadascuna de les tres opcions suposa un procés i un resultat diferents. També es pot realitzar un treball amb un enfocament interdisciplinari. En qualsevol cas, el procés i el resultat del TIAC ha d'estar adequat al nivell de primer de batxillerat.

En tot cas, es tracta d'un treball individual.

Les fases per a la realització del treball són tres: la preparatòria, centrada en continguts i en la selecció del projecte; la productiva, en la qual es planifica i es desenvolupa el treball; i l'expositiva, en la qual es mostra, s'explica i es justifica el resultat. Qualsevol treball s'ha de materialitzar en una presentació escrita (ressenya, comentari, treball de recerca, informe, etc.) i una d'oral (exposició pública).

Finalitats

1. Desenvolupar la competència per a aprendre a aprendre, essencial per al desenvolupament d'estudis superiors posteriors a aquesta etapa.
2. Desvetllar l'interès per la recerca, en nom d'un aprenentatge autònom, significatiu i crític.
3. Utilitzar conscientment els coneixements adquirits com a instruments de control i autocorrecció de les produccions pròpies i com a recurs per comprendre millor les alienes.
4. Desenvolupar la competència lingüística en la seva dimensió oral, preparant l'alumne per a l'exposició pública de les idees i en la seva dimensió escrita, mitjançant una exposició argumentada de les tesis defensades.
5. Reforçar la competència social i cívica des del convenciment que una visió crítica de la informació ens condueix al veritable coneixement.
6. Fer ús autònom de les fonts d'informació, mitjançant l'ús igualment crític de les TIC, partint de l'anàlisi detallada i de la recopilació sintètica del coneixement adquirit en formats digitals.
7. Potenciar el sentit de la iniciativa i l'esperit emprenedor com també de la consciència i les expressions culturals, mitjançant la identificació i la cerca de solucions a diferents problemes propis dels fenòmens científics, culturals o historicosocials mitjançant l'estudi en profunditat per comprendre millor el nostre món.

Criteris d'avaluació

S'estableixen els criteris d'avaluació (CA) de cada una de les competències específiques (CE), juntament amb aclariments orientatius per desenvolupar-los.

CE 1 Triar un tema d'interès personal i que sigui abastable, durant un temps determinat i de manera constant i aprofundida.

Aquesta competència específica es connecta amb els descriptors següents: CPSAA1, CE1, CE2.

CA 1.1 Mostrar iniciativa en la formulació de preguntes, hipòtesis o objectius del treball.

CA 1.2 Mostrar responsabilitat, constància i regularitat en el procés de realització del treball.

CA 1.3 Planificar i temporitzar de manera rigorosa la feina d'acord amb els objectius plantejats.

CE 2 Aplicar la metodologia adequada als objectius fixats.

Aquesta competència específica es connecta amb els descriptors següents: CE3.

CA 2.1 Aplicar les tècniques de recerca, experimentació, anàlisi o creativitat adequades als objectius del treball, afrontar els problemes generats durant el procés i tenir capacitat per reconduir les estratègies.

CA 2.2 Seleccionar de forma correcta les fonts d'informació, tot mostrant capacitat per accedir a fonts diversificades i contrastades, gestionar la informació i aplicar de forma rigorosa, crítica i objectiva mètodes d'anàlisi i interpretació de les dades.

CE 3 Posar en pràctica els coneixements adquirits en les diferents matèries del batxillerat en relació amb la metodologia.

Aquesta competència específica es connecta amb els descriptors següents: CPSAA1, CE3.

CA 3.1 Expressar i comunicar de manera creativa idees, sentiments i emocions, experimentant amb les possibilitats del so, la imatge, el cos i els mitjans digitals per produir obres pròpies.

CA 3.2 Descobrir i relacionar propostes artístiques de diferents gèneres, estils, èpoques i cultures, mitjançant la recepció activa, per desenvolupar la curiositat i el respecte per la diversitat.

CA 3.3 Descobrir i relacionar principis teòrics o propostes científiques de diferents disciplines.

CA 3.4 Aplicar el mètode científic en les recerques de tipus experimental com també els mètodes propis del desenvolupament de projectes tecnològics.

CE 4 Treballar de manera autònoma, mostrar iniciativa i creativitat, esperit crític i consciència de la dimensió ètica dels processos.

Aquesta competència específica es connecta amb els descriptors següents: CPSAA5.

CA 4.1 Dissenyar i complir un pla de treball.

CA 4.2 Redactar un treball ben estructurat i amb rigor formal, en què s'exposin les idees principals amb coherència, cohesió i capacitat de síntesi.

CA 4.3 Elaborar les conclusions de la recerca de forma personal i avaluar críticament el propi treball.

CE 5 Usar les TIC durant el procés de recerca, tractament de la informació, anàlisi i presentació final dels resultats.

Aquesta competència específica es connecta amb els descriptors següents: CCL3, CD1, CD2.

CA 5.1 Fer servir els sistemes de recerca de manera correcta i precisa.

CA 5.2 Destriar i contrastar la informació.

CE 6 Comunicar oralment i per escrit les idees principals amb coherència, cohesió i correcció lingüística i estilística i d'acord amb uns criteris formals de presentació dels treballs.

Aquesta competència específica es connecta amb els descriptors següents: CCL1, CCL5.

CA 6.1 Expressar-se oralment i per escrit amb correcció gramatical i estilística, tot dominant el vocabulari tècnic específic.

CA 6.2 Exposar oralment els resultats de la recerca, de l'anàlisi o del projecte, de forma ordenada, clara i concisa.

Sabers bàsics

Es concreten a continuació els sabers bàsics organitzats en blocs.

A. FASE PREPARATÒRIA

- Recerca experimental, recerca documental, recerca estadística, interpretació o anàlisi d'una obra, projecte tècnic i projecte artístic. Característiques, utilitat, desafiaments i exemples de cada tipus de treball.
- Metodologies, tècniques i materials adients al treball o projecte seleccionat.
- Pluja d'idees. Exploració i selecció d'una opció (treball de recerca, anàlisi d'una obra o projecte tècnic/artístic) i d'un tema.
- Treball de camp, definició i estructura adients al treball o projecte seleccionat.

B. FASE PRODUCTIVA. DESENVOLUPAMENT

- Planificació. Calendari. Diari de feina.
- Plantejament d'hipòtesis o objectius inicials.
- Sistemes i aplicacions de recerca.
- Adquisició i gestió del material necessari per dur endavant el treball o el projecte.

C. FASE PRODUCTIVA. LA PRESENTACIÓ ESCRITA

- Normes d'estil de redacció. Les propietats textuais: adequació, coherència, cohesió i correcció.
- El guió, l'esbós, l'esborrany i el resum. Elements i tècniques per a l'elaboració.
- Eines avançades dels processadors de text com la definició d'estils, la generació d'índexs, la creació d'una pàgina de bibliografia o la gestió de versions de documents.
- Eines de registre i catalogació d'imatges. Llicències d'ús i drets d'autor d'imatges i materials. Utilitats dels processadors de text.
- Tècniques diverses per sintetitzar els resultats de la investigació, anàlisi o creació.
- Bibliografia. Cites i referències bibliogràfiques. Normes i estils.
- Llicències d'ús i drets d'autor.

D. FASE EXPOSITIVA

- Importància del vocabulari tècnic i de l'adequació a l'audiència.
- Tècniques d'expressió verbal i no verbal.
- Tècniques d'expressió corporal.